

FINŽGARJEVA
GALERIJA

Tina Koder Grajzar
TRNOVSKE ČIPKE

Finžgarjeva galerija, Kolezijska 1, Ljubljana-Trnovo
26. februar – 20. marec 2026

V četrtek 19. marca 2026 ob 18.uri,
predavanje mag. Olge Paulič o simboliki nageljnov
v likovni umetnosti

Tina Koder Grajzar TRNOVSKE ČIPKE

Tina Koder Grajzar je rojena v Ljubljani, maja 1979. Odraščala je v Idriji, kjer je že s šestimi leti začela obiskovati tamkajšnjo čipkarsko šolo in v devetih letih šolanja osvojila vse glavne tehnike klekljanja idrijske čipke.

Po končanem šolanju na Gimnaziji Jurija Vege v Idriji je študij nadaljevala na Oddelku za tekstilstvo Fakultete za naravoslovje in tehnologijo, smer Oblikovanje tekstilij in oblačil Univerze v Ljubljani. V času študija ji je klekljana idrijska čipka postala poseben oblikovalski izziv, medij, v katerem so lahko zaživele njene izvirne oblikovalske ideje. Klekljarsko znanje, pridobljeno v letih šolanja na Čipkarski šoli Idrija, je ob podpori profesorice pričela plemenititi in nadgrajevati v vedno bolj sodobni, avtorski smeri. Leta 2003 je pri profesorici Veri Sešlar in profesor Metki Vrhunc diplomirala na temo Aplikacija klekljane čipke na oblačilo in začela snovati povsem svojo, avtorsko idrijsko čipko, ki odtlej predstavlja središče njenega oblikovalskega zanimanja.

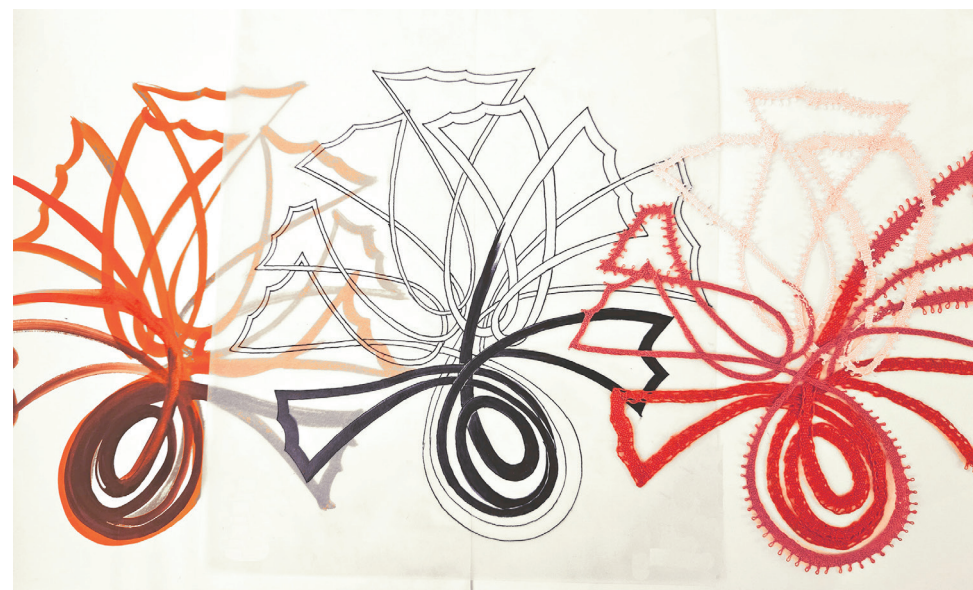
S čipko je bila vse od otroških let povezana tudi preko družinskega podjetja Studio Koder d.o.o., ki sta ga njena starša leta 1990 ustanovila z namenom oblikovanja in prodaje estetsko dovršenih unikatnih izdelkov z aplikacijo idrijske čipke, zlasti tekstilij za dom in poslovnih ter protokolarnih daril.

Od leta 2006 dalje Tina Koder Grajzar deluje kot samostojna ustvarjalka v kulturi. Leta 2009 je na Krakovski ulici 22 v Ljubljani odprla vrata prodajni galeriji svojih izdelkov, med katere sodijo zlasti nakit, modni dodatki in dodatki za dom.

O sodobni avtorski klekljani čipki občasno tudi piše in predava o svojem delu. Že več let vodi slovenske in mednarodne tečaje risanja avtorskih vzorcev za klekljanje. S svojimi izdelki se redno predstavlja na samostojnih in skupinskih razstavah doma in v tujini. Njeni izdelki so del stalne čipkarske zbirke Mestnega muzeja Idrija. Leta 2012 je skupaj s Studiem Koder prejela nagrado Zlata vitica, najvišje rokodelsko priznanje Obrtne zbornice Slovenije za ustvarjalni opus in prizadevanja na področju ohranjanja ter razvijanja klekljane idrijske čipke.

Leta 2024 ji je bila zaupana vloga mentorice v mednarodni skupini ustvarjalcev na področju sodobne čipke The Adventurous Lacemakers, leta 2025 pa je bila ena od posebnih gostij prvega Mednarodnega bienala sodobne čipke v Gironi.

Pričujoča razstava čipk Tine Koder Grajzar želi na motivu nageljna prikazati razvoj avtorskega izraza v času skoraj 30-letnega ustvarjanja na področju avtorske idrijske čipke.

Nagelj je motiv, ki se v čipkah Tine Koder Grajzar pojavlja že vse od začetka in h kateremu se avtorica neprestano vrača in ga interpretira na najrazličnejše načine. Zakaj prav nagelj? Odgovorov je več.

Eden tiči v sami čipkarski dediščini, v značilni stilizaciji nageljna, ki se pojavlja v čudovitih vzorcih Saše Šantla, narisanih za Državni osrednji zavod za žensko domačo obrt v obdobju med obema vojnoma. Pri snovanju teh vzorcev je Šantel izhajal iz ljudskih vezenin, ki so krasile naglavno rute (peče) pri slovenski narodni noši in pri tem seveda ni mogel mimo nageljna, stalnice slovenske narodne ornamentike. Tehnična izpeljava tega motiva v čipki, verjetno delo Marije Reven, strokovne učiteljice v Državnem zavodu, je postala nekakšen »kanon«, ki se vse odtlej uporablja tudi v vzorcih drugih avtorjev. Tudi Tina Koder Grajzar je v svojih prvih avtorskih čipkah uporabljala to značilno obliko, sicer postavljeno v sodobnejši kontekst. Sčasoma pa se je oblika nageljna v njenih delih pričela osvobajati značilne stilizacije in postala popolnoma avtorska; ni je več navdihovala dediščina ampak oblika cveta sama.

Avtorica je razvila svojo stilizacijo izrisa z eno samo črto, ki prehaja iz cvetne čaše v liste in nazaj, v na videz neskončnem kroženju. Pomembno vlogo dobijo barve, zlasti barvni prehodi znotraj čipke, ki so avtoričina posebnost. Čipka pogosto prehaja tudi v 3-dimenzionalno obliko, saj se živahna oblika nageljnovega cveta ne pusti ujeti v 2-dimenzionalne okvire čipkarske dediščine.